



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. VI. An admittendum Decretum subjectivè absolutum, & objectivè conditionatum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

abunde sufficiunt pro defendenda præfenti conclusionē.

ARTICULUS VI.

An admittendum Decretum subjective absolutum, & objective conditionatum.

424. **D**ico. Decretum istud, de quo aliquo modo jam actum *n. 381.* & magis explicatum *n. 396.* non debet admitti circa actus creaturæ liberos. Non nego posse, vel etiam debere aliquando admitti in quibusdam casibus, soli DEO liberis, (de quibus *n. 381.*) tale decretum, vel talia decreta, sive virtualiter, sive formaliter distincta: circa quæ tamen non semper eodem modo discurrendum; nam vel conditio illorum fuit prævisa implenda, ut illa *Joan. 16.* vel non, ut altera *4. Reg. 13.* (vide cit. *n. 381.*) Si primum: DEUS non habet duo decreta, quorum prius sit conditionatum, & alterum absolutum, sed tantum unum, idque rem absolutè decernens; nam, cum in casu purificatæ conditionis absolutum decretum elicere velit, ad quid quasi cunctabundus prius conditionatè decernat, quod supposita scientia simplicis intelligentiæ, ac media directâ potest statim, & in tali casu vult, absolutè decernere?

425. Cum autem ex tali decreto absoluto, respiciente aliquam conditionem absolutè etiam ponendam, legitimè inferatur hæc veritas, quod DEUS decreverit id facere, & facturus sit, si ea conditio ponatur, adeoque decretum objective conditionatum, virtualiter, vel eminenter, continetur in absoluto; ideo DEUS, qui non tenetur sua decreta quoad omnes formalitates, seu totaliter revelare, potest tale decretum revelare tanquam objective conditionatum, præsertim si id profit ad excitandos homines, ut eas conditiones ponant, vel evitent. Sic DEI decretum salvandi omnes homines, si bene vivant (sicut dicemus inferius, quando de eo agemus) non est conditionatum respectu prædestinatorum, nec effectivè inefficax: & tamen id DEUS revelavit tanquam voluntatem conditionatam. Si autem fiat secundum, sive, si conditio prævideatur non implenda, ut in casu superiori *4. Reg. 13.* & iterum *Gen. 18.* in decreto parcendi ad preces Abraham Sodomitis, si decem in ea urbe sint probi; tunc talia decreta, quamvis sint subjective absoluta, tamen respectu illius effectus conditionati manent objective conditionata, hoc est, continent aliquam inclinationem, vel præparationem animi in DEO, vi cuius poneretur effectus, si poneretur conditio: re ipsa tamen etiam hæc decreta sunt absoluta, & absolutè decernunt negationem effectus; quia absolutè prævidetur conditio non ponenda.

426. Quamvis autem aliqua Decreta, juxta modò datam explicationem, subjective absoluta, & objective conditionata admittenda sint, non tamen admitti debent in DEO talia Decreta infinita circa omnia possibilia, etiam in alio, vel infinitis aliis mundis: quibus decretis DEUS Angelos, & homines tunc creandos prædestinaret, vel reprobaret, talia, vel talia bella, regimina, peccata

permitteret &c. quæ tamen omnia ut conditionatè futura DEUS scire debet: ad quid enim DEUS infinitis decretis, etiam tantum formaliter distinctis, omnes creaturas in infinitis aliis mundis possibiles, quas nunquam producturus est, jam prædestinet, vel reprobet, eorum actus bonos & malos prædeterminet &c. præsertim, cum hæc decreta conditionata non videantur bene convenire cum decreto absolutè prædeterminante, & hæc omnia excludente: ad quid DEUS dicat? Ego prædetermino, quod, si Judas in his vel illis circumstantiis (quæ essent plurimæ) ponatur, convertatur: quando absolutè dicit: Ego prædetermino, ut non convertatur.

Dicunt aliqui: DEUS habet totum actum primum proximum ad elicienda ea decreta, & quidem circa actus creaturæ non liberos, inimpedibilia, circa actus creaturæ liberos, saltem impedibilia: ergo ea elicit. Ita aliqui ex nostris, contra quos modò ex primaria intentione non pugnamus, & utique admissa impedibilitate decretorum potissimæ nostræ rationes vim amittunt: sed quia tamen tot talia decreta, etiam impedibilia, non cenfeo admittenda, Resp. neg. conf. Non est imponenda DEO necessitas, etiam tantum ad elicienda decreta indeterminatè sumpta, nisi apertè monstretur; perfectior enim est libertas in actu imo, quæ potest liberè purè omittere.

Sed contra hoc iidem iterum dicunt: DEO debet tribui perfectissimum exercitium libertatis, quod est positivum; ergo non potest purè omittere. Resp. dist. ant. debet DEO tribui exercitium formaliter perfectissimum, conc. ant. perfectissimum materialiter, subdist. si velit libertatem suam positivè exercere. conc. si hoc non velit. neg. ant. & conf. Si DEUS ex jure suæ libertatis in actu imo se habeat tantum negativè, erit hoc pro his circumstantiis formaliter perfectissimum; quia Divinæ voluntati tunc præ aliis maximè conforme. Et sic etiam alia, quamvis materialiter minus perfecta, dicimus formaliter perfectiora; quia sunt magis conformia regulæ omnis honestatis, nempe Divinæ voluntati. Nec tamen propterea DEUS manet irresolutus; quia per puram omissionem liberam est negativè determinatus, nec jam manet indifferens; quia status indifferentiæ non dicit negationem, sed tantum præcisionem; quia debet esse, & est compossibilis cum decreto, & ejus negatione. Aliqui videntur velle scientiam reflexam evitare, ejusque difficultates, admittendo ista decreta: sed in primis eam non evitant; quia hoc ipsum decretum, non tantum ut absolutè, sed etiam ut conditionatè existens est cognoscibile, consequenter per scientiam mediam reflexam. Dein hoc ipsum decretum cum scientia media directâ, vel collatione auxilii, habet easdem difficultates, quas scientia media reflexa, ut patebit consideranti.

427. Probatur jam assertio, quod non debeat admitti tale decretum explicatum *num. 396.* seu inimpedibile circa actus creaturæ liberos, de quibus potissimum instituitur hic quæstio. Probatur autem 1. sic. Decretum hoc repugnat libertati: ergo non datur, prob. ant. Decretum hoc est antecedens, à creatura inimpedibile, & ex se necessarîo connexum cum actu conditionatè futuro: insuper, si accedat purificatio conditionis, quam etiam creatura impedire non potest, est absolutè

absolutè necessariò connexum cum actu absolutè futuro: sed quiddam est tale, repugnat libertati: ergo. maj. est adversariorum. min. prob. Quidquid est essentialiter connexum cum uno libertatis extremo, & impedibile, facit, ut actus primus proximus non possit esse indifferens ad utrumque; quia est essentialiter determinativum ad unum, & impedimentum inaufertibile, ne voluntas possit amplecti extremum alterum, non minus, ac catena ferrea facit, ut potentia ambulativa, per illam ligata, non possit esse indifferens ad ambulandum: ergo repugnat libertati, quæ est potentia ad utrumque pro libitu amplectendum. Plura in hanc rem asseremus inferius, agendo de ipsa prædeterminatione.

Probatur 2. Juxta assertores hujus decreti Christus Matth. 11. v. 21. malè reprehendisset Corozaim, & Bethsaidam, si earum urbium incolæ præ Tyriis & Sidoniis, eoquod ad visâ tot Christi miracula conversi non fuerint, cum tamen conversi fuissent Tyrii, & Sidonii, si ea prodigia coram ipsis facta fuissent: hoc dici non potest: ergo. prob. ma. Corozaitæ potuissent se excusare, dicendo: DEUS efficaciter decrevit conditionatè, & decrevisset absolutè conversionem Tyriorum: at respectu nostri decrevit oppositum: atque hinc nobis negavit prædeterminationem, quam dedisset Tyriis: his autem positis, Tyrii non potuissent non converti: nos è contra habuimus impedimenta inaufertibilia conversionis. Nec retorqueri potest in assertores scientiæ mediæ hoc argumentum, dicendo, etiam juxta hos Corozaitis non defuisse excusationem; cum potuerint dicere, se non habuisse gratiam prævisam cum consensu; nam facile refelli potuissent, reponendo, hoc ipsum imputandum ipsis esse ad culpam; cum potuissent facere, ut hæc gratia prævisa fuisset cum consensu; si scilicet ei cooperari voluissent, ut potuissent.

428. Probatur 3. DEUS deberet in hoc decreto quoque videre actus peccaminosos, etiam quoad formale peccati; quia etiam formalem malitiam revelavit, tam absolutè, quàm conditionatè in SS. Scripturis, ut constat ex n. 383. & seq. ergo deberet prædeterminare conditionatè (& sæpissime etiam absolutè, quotiescunque scilicet absolutè sunt peccata) ad ipsam formalem malitiam, quod nemo admittit; sic enim DEUS esset author peccati, magis, quàm, si istud præciperet; nam consilium, vel præceptum non ita efficaciter determinaret. Quidquid autem sit de formali malitia, quæ fortè dicitur, non videri in decreto, tanquam aliquid prædeterminatum, sed tantum, tanquam aliquid consequens ad materiale peccati prædeterminatum, tamen hoc decretum DEO minimè dignum est; nam determinare ad aliquid essentialiter, & impedibiliter connexum cum alio est æquivalenter determinare etiam ad hoc alterum: quod DEUM in nostro casu utique dedecet. Si hoc neges, dic, quare DEUS non potest suadere, aut præcipere materiale peccati? quod tamen DEUM posse, asserit nemo. Discrimen quidem aliquod conatur Gonet assignare: sed illud non subsistere, patebit inferius n. 463.

Confirmatur. Juxta adversarios DEUS circa quodvis peccatum habet duo decreta, scilicet conditionatum, & absolutum (nam si, ut aliqui

volunt, circa actum absolutè futurum non prius habuit decretum conditionatum, DEUS illum non prævidit conditionatè futurum, adeoque eum quasi cæco modo absolutè prædeterminavit, quod inconvenientissimè dicitur) quomodo ergo DEUS potest, ut sæpe in Scripturis facit, protestari, non esse voluntatis suæ peccata hominum, ea in cor suum non ascendisse, &c.? Certè, si homo sic loqueretur, dum taliter determinaret, nemo ei crederet, præsertim, si adderet aliquid impedibiliter inferens actum, quale est prædeterminatio.

429. Probatur conclusio 4. ex SS. Patribus. Hi varias movent quæstiones de rebus, quas DEUS, licet de illis præciverit, quod ex ipsis securum sit aliquod malum, tamen posuit, e. g. quærunt, cur DEUS produxerit Luciferum, quem præciebat lapsurum: cur Adamo imposuerit præceptum, quod præciebat esse violandum: cur Christus Judam elegerit in Apostolum, quem præciebat, se proditurum &c. (textus SS. PP. Damasceni, Chrysostomi, Nisseni, Basilii, Augustini, Cyrilli &c. vide apud Suarez in Opusculis l. 2. de scient. futur. condit. c. 2. n. 2.) ergo supponebant, hæc præcisa fuisse scientia conditionali, qua directus DEUS potuisset ea impedire: atqui non scientiâ fundatâ in decreto conditionatè prædeterminante: ergo. prob. subsumptum. alias enim, ut rectè ait Banholzer de Scientia Dei q. 4. a. 3. n. 95. non debuissent Patres laborare, ut ostenderent, malum non fuisse, posita eâ præscientiâ, res eas ponere, e. g. Adamum creare; sed potius laborandum ipsis fuisset, ut ostenderent, non fuisse malam præscientiam fundatam in decreto, conditionatè ad malum, & lapsum prædeterminante. Certè nullo ullius Patris effato probari potest, DEUM mala ita conditionatè decrevisse. Et quis credat S. Augustinum, quando tr. 73. in Joannem ait: Male ergo usus eo, quod vult accipere, DEO potius miserante non accipit: quis, inquam, credat, eum supponere, quod DEUS talem hominem conditionatè prædeterminaverit ad malum usum donorum suorum, & propterea absolutam collationem negaverit? Quis credat, SS. PP. dum cum Scripturis citatis n. 383. dicunt, raptum esse justum, ne malitia mutaret intellectum ejus, supposuisse, quod ex decreto Divino malitia deberet pervertere ejus intellectum, posita conditione, cujus positio penderet à solo DEO; quia scilicet erat omissio raptus? Quis credat, quod S. Augustin. supposuerit, DEUM peccata conditionatè prædeterminasse, quando de prædest. Sanctorum c. 10. ait: Prædestinatio est, quæ sine præscientia non potest esse: potest autem esse sine prædestinatione præscientiæ; prædestinatione quippe DEUS ea præcivit, quæ fuerat ipse facturus: unde dictum est: fecit, quæ futura sunt: præscire autem potens est etiam, quæ ipse non facit, sicut quæcunque peccata.

430. Unde ex mente Sanctorum Patrum præscientia ista conditionatè futurorum non fundatur in tali decreto: insuper ipsa præcedit decretum absolutum, adeoque est ante omne decretum, & consequenter est scientia media. Quod autem præcedat omne decretum absolutum, ipsi Patres sæpissime docent, dum ajunt, multa esse præcisa, quæ non sint prædestinata, (nam prædestinatio est absolutum decretum) & præscientiam latius pateret,

tere, quam prædestinationem: item hanc non posse esse sine præscientia, quamvis ista possit esse sine prædestinatione: sic docet Augustinus loco paulò ante cit. de prædest. SS. c. 10. Idem c. 9. sic ait: *Utrum tantummodo eos præscierit, an etiam prædestinaverit DEUS, querere, ac differere, tunc necessarium non putavi.* Iterum in expositione quarundam propositionum in Ep. ad Rom. propositione 55. *Nec prædestinavit aliquem, nisi quem præscivit crediturum:* ubi planè supponit præscientiam præcedere prædestinationem, adeò, ut fateatur Alvarez, ex hoc textu inferri scientiam mediam; sed simul neget, esse verba S. Augustini, & velit, esse cujusdam Arborei: verum opus est tantum, inspicere locum citatum, & clarè videbitur, loqui S. Augustinum. Similia habent S. Fulgentius, & S. Prosper ad capitula Gallorum c. 15. Angelicus autem in c. 8. ep. ad Rom. lect. 6. sic scribit: *Non quia omnes præscitos prædestinet, sed quia eos prædestinare non poterat, nisi præsciret.* Idem 3. p. q. 1. a. 3. ad 4. ait: *Dicendum, quòd prædestinatio præsupponit præscientiam futurorum.* Ex his abunde claret, ex mente SS. Patrum scientiam conditionatè futurorum antecedere eo modo, quo in DEO fieri potest, ipsa decreta, adeòque esse scientiam mediam. Quidam hoc loco etiam agunt de Decreto Concomitante Scotistico: sed de hoc nos agemus inferiùs.

ARTICULUS VII.

Solvuntur Objectiones.

431. **O**B. 1. S. Augustinus l. 2. de bono persever. c. 18. ait: quòd, quando apud aliquos verbi DEI tractatores reperitur nomen præscientiæ, & agitur de vocatione electorum, nomine præscientiæ intelligi debet prædestinatio: ergo (inquit Gonetius tom. 1. tr. 3. de scientia DEI disp. 6. a. 7. §. 2. n. 187. quando S. Augustinus, à nobis n. 401. citatus, ait, DEUM vocare sic hominem, quomodo scit ei congruere, ut vocantem non respuat: Hoc ita intelligendum est, DEUM sic eos vocare, quomodo prædestinat eis congruere, ut vocantem non respuant. sive, quomodo præscivit scientia fundata in decreto, & prædestinatione: ergo S. Augustinus admisit decretum subjektivè absolutum, & objectivè conditionatum.

Resp. Verba S. Augustini habentur c. 19. at non habentur, ut citantur: sed sic: *Quid ergo nos prohibet, quando apud aliquos verbi DEI tractatores legimus DEI præscientiam, & agitur de vocatione electorum, eandem prædestinationem intelligere?* Ex his autem non inferitur, voluisse S. Augustinum, omnem præscientiam fundari in aliquo decreto; nam in primis oppositum apertè desumitur ex initio antecedentis capitis 18. ubi sic habetur: *Unde aliquando eadem prædestinatio significatur etiam nomine præscientiæ: ecce dicitur aliquando, non semper: 2dò in verbis paulo ante n. præced. citatis clarè præscientiam, & prædestinationem distinguit: item eodem libro c. 14. dum ait: Prædestinatio Sanctorum nihil aliud est, quam præscientia scilicet, & preparatio beneficiorum DEI, quibus certissimè liberantur, quicumque liberantur: manifestè supponit, præscientiam nudè sumptam nondum esse prædestinationem. Unde ad summum voluit, per præsci-*

entiam intelligendam prædestinationem tunc, quando ad hoc aperta nos ratio cogit, uti cogit circa textum, quem ibi affert ex ep. ad Rom. c. 11. v. 2. *Non repulit DEUS plebem suam, quam præscivit:* ubi Apostolus clarè innuit electionem, seu prædestinationem Israëlitiçi populi.

432. Nullo modo autem inferitur, præscientiam conditionalem, seu scientiam conditionatè futurorum fundari in decreto; cùm de hac re ibi proflus non agat: insuper scientia ista prædestinatio dici non possit; quia, posità etiam scientià de conditionatè futuris plurimis bonis operibus, DEO adhuc liberum est, ea opera bona, vel hominem prædestinare. Certè, licet de Juda DEUS præsciverit, eum sub certis conditionibus plurima bona opera facturum fuisse, tamen nec illa bona opera, nec ipsum prædestinavit. Ex quo ulterius inferitur, quòd, quoad præscientiam conditionalem, electi & reprobi sint pares, & indiscreti (cùm tamen prædestinatio ex mente S. Augustini, & omnium, sit discretio inter istos) adeòque saltem sit certum, quòd non omnis præscientia conditionata sit prædestinatio, seu decretum. Quare S. Augustinus loc. cit. de decreto hoc Thomistico non cogitavit. Intendit ibi monstrare, merita non præcedere gratiam, sed hanc præviā esse ad omnia merita: item prædestinationem ad gratiam (de qua eum ibi loqui est clarum) gratuitam esse; ex occasione autem dicit, à DEO præsciri bona opera in prædestinatione: & clarum est, tum ex c. 17mo tum ex 18vo tum ex hoc ipso 19no, eum loqui de operibus absolutè futuris, quæ sola in sensu strictiore asserit præsciri S. Augustinus citatus n. 394. quæque in decreto, ea prædestinante, seu prædefiniente, posse videri non negamus: quamvis simul etiam videantur in se ipsis. Nos autem hic non agimus de scientia absolutè futurorum, sed tantum de scientia conditionatè futurorum, de qua S. Augustino ibi nulla est mentio; sed mentio est hoc ipso libro c. 14. ex quo textum adduximus n. 401. utpote scientiæ mediæ sat clarè faventem: & adhuc copiosior mentio est l. 1. ad Simplicianum q. 2. vide à n. 399.

433. Ob. 2. Nihil potest concipi futurum, nisi concipiatur ut præsupponens suas causas: ergo neque conditionatè futurum potest concipi, nisi concipiatur ut præsupponens decretum DEI subjektivè absolutum. Conf. Futurum absolutum prærequirit decretum absolutum actu existens: ergo futurum conditionatum prærequirit decretum conditionatum actu existens. prob. conf. aliàs posset etiam dici, quòd futurum absolutum non requirat decretum actu existens, sed tantum futurum, sive existens per ampliationem. Resp. omiff. ant. dist. conf. nisi concipiatur, ut præsupponens decretum DEI absolute actu existens, neg. conf. conditionatè tantum existens, hoc est, quòd daretur, si res absolute esset futura. omit. conf.

Si enim res est tantum conditionatè futura, tunc sicut nunquam absolute existet, ita nunquam prærequirit causas absolute existentes. At si aliquando realiter actu est extitura, tunc causas pro sua temporis differentia actu existentes prærequirit: & quia decretum DEI, quod aliquando debet dari, debet ab æterno dari, quodlibet